

Zarządzenie nr 179/2019
Rektora Politechniki Częstochowskiej
z dnia 8.01.2019 roku

w sprawie: organizacji i zasad funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w Politechnice Częstochowskiej

Na podstawie art. 69 ust. 1 pkt. 3, ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.), art. 23 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.), Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oświadczenia o stanie kontroli zarządczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1581) oraz w związku Komunikatem Nr 3 Ministra Finansów z dnia 26 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie samooceny kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Ministra Finansów Nr 2, poz. 11) i Komunikatem Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Ministra Finansów Nr 15, poz. 84) zarządzam, co następuje:

§ 1

Niniejsze Zarządzenie określa organizację oraz zasady funkcjonowania kontroli zarządczej w Politechnice Częstochowskiej.

§ 2

Użyte w zarządzeniu określenia oznaczają:

- 1) Uczelnia – Politechnika Częstochowska,
- 2) Rektor – Rektor Politechniki Częstochowskiej,
- 3) samoocena – proces dokonywania oceny funkcjonowania systemu kontroli zarządczej.

§ 3

1. Kontrolę zarządczą stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań Uczelni w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.
2. Celem kontroli zarządczej w Uczelni jest zapewnienie w szczególności:
 - 1) zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
 - 2) skuteczności i efektywności działania,
 - 3) wiarygodności sprawozdań,
 - 4) ochrony zasobów,
 - 5) przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
 - 6) efektywnego i skutecznego przepływu informacji,
 - 7) zarządzania ryzykiem.

§ 4

1. Standardy kontroli zarządczej w Uczelni zostały przedstawione w pięciu grupach, zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów i obejmują następujące elementy:

A. Środowisko wewnętrzne:	1. Przestrzeganie wartości etycznych. 2. Kompetencje zawodowe. 3. Struktura organizacyjna. 4. Delegowanie uprawnień.
B. Cele i zarządzanie ryzykiem:	5. Misja. 6. Cele i zadania Uczelni, monitorowanie i ocena ich realizacji. 7. Identyfikacja ryzyka. 8. Analiza ryzyka. 9. Reakcja na ryzyko.
C. Mechanizmy kontroli:	10. Dokumentowanie systemu kontroli zarządczej. 11. Nadzór. 12. Ciągłość działalności. 13. Ochrona zasobów. 14. Szczegółowe mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych. 15. Mechanizmy kontroli dotyczące systemów informatycznych.
D. Informacja i komunikacja:	16. Bieżąca informacja. 17. Komunikacja wewnętrzna. 18. Komunikacja zewnętrzna.
E. Monitorowanie i ocena:	19. Monitorowanie systemu kontroli zarządczej. 20. Samoocena. 21. Audyt wewnętrzny. 22. Uzyskanie zapewnienia o stanie kontroli zarządczej.

2. Szczegółowy opis standardów zawiera załącznik do Komunikatu Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych.

§ 5

1. W terminie do dnia 31 stycznia każdego roku Prorektorzy, Dziekani oraz Kanclerz składają Rektorowi za pośrednictwem Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli:
 - 1) częściowe oświadczenia o stanie kontroli zarządczej,
 - 2) ankietę samooceny kontroli zarządczej.
2. Rektor może wskazać innych pracowników Uczelni do składania dokumentów, o których mowa w ust. 1.

§ 6

1. Częściowe oświadczenie o stanie kontroli zarządczej składane przez osoby, o którym mowa w § 5 ma na celu zapewnienie, że wyznaczone cele i przydzielone do wykonania zadania związane z zajmowanym stanowiskiem oraz w podległych jednostkach są realizowane w następujący sposób:

- 1) zgodnie z przepisami prawa oraz wewnętrznymi aktami prawnymi ustanowionymi w drodze Uchwał, Zarządzeń, Poleceń lub innych dokumentów wewnętrznych, regulujących zasady działania w Uczelni;
 - 2) pracownicy są świadomi wartości etycznych przyjętych w Uczelni i przestrzegają je przy realizacji zadań;
 - 3) zasoby materialne, rzeczowe i finansowe są wykorzystywane w sposób oszczędny, celowy i efektywny, a zatrudnieni pracownicy posiadają niezbędne kompetencje, tj. wiedzę, umiejętności i doświadczenie oraz skutecznie realizują przydzielone im zadania;
 - 4) struktura organizacyjna jest dostosowana do aktualnie realizowanych celów i zadań, zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności są określone dla każdego pracownika, a delegowane uprawnienia są odpowiednie do podejmowanych decyzji;
 - 5) określane są cele i zadania przydzielone do realizacji poszczególnym jednostkom, a ryzyka związane z ich realizacją są identyfikowane i poddane okresowej analizie;
 - 6) zabezpieczone są zasoby materialne przydzielone do dyspozycji podległym jednostkom;
 - 7) ustanowione i wdrożone zostały adekwatnie do potrzeb szczegółowe mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych;
 - 8) zapewnione zostały zabezpieczenia służące bezpieczeństwu danych i systemów informatycznych;
 - 9) dokumentacja wchodząca w skład systemu kontroli zarządczej jest aktualna, spójna i dostępna dla wszystkich pracowników którym jest potrzebna;
 - 10) ustanowiony jest system skutecznego przepływu informacji pomiędzy jednostkami wewnątrz Uczelni oraz podmiotami zewnętrznymi.
2. Wzór oświadczenia częściowego o stanie kontroli zarządczej stanowi Załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 7

1. W celu sporządzenia oświadczenia częściowego, o którym mowa w § 6, należy przeprowadzić samoocenę kontroli zarządczej, która jest jednym z narzędzi monitorowania kontroli zarządczej w Uczelni.
2. Działania związane z organizacją i koordynacją samooceny w Uczelni realizuje Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli, które przygotowuje:
 - 1) proponowany zakres samooceny (wybrane obszary funkcjonowania Uczelni, dobór jednostek, pracowników),
 - 2) ankiety samooceny oraz harmonogram jej przeprowadzenia,
 - 3) kryteria oceny kontroli zarządczej w oparciu o wyniki ankiet i przedstawia do zatwierdzenia Rektorowi.
3. Zatwierdzone ankiety samooceny Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli przekazuje wybranym jednostkom i pracownikom.
4. Po przeprowadzonej analizie ankiet i wyników samooceny Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli sporządza i przekazuje Rektorowi skonsolidowany raport na temat samooceny przeprowadzonej w Uczelni.

§ 8

1. W terminie do dnia 15 lutego każdego roku Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli przedkłada Rektorowi projekt oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za rok poprzedni.
2. Podstawą do opracowania projektu oświadczenia o stanie kontroli zarządczej dla Rektora są:

- 1) częściowe oświadczenia o stanie kontroli zarządczej i ankiety samooceny złożone przez Prorektorów, Dziekanów i Kanclerza oraz innych osób wyznaczonych przez Rektora,
- 2) monitoring realizacji celów i zadań,
- 3) proces zarządzania ryzykiem,
- 4) wyniki kontroli wewnętrznych i zewnętrznych,
- 5) wyniki audytu wewnętrznego,
- 6) inne źródła informacji zaakceptowane przez Rektora.

§ 9

1. Rektor w terminie wskazanym przez ministra właściwego ds. nauki i szkolnictwa wyższego składa oświadczenie o stanie kontroli zarządczej za rok poprzedni.
2. Oświadczenie Rektora jest publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Uczelni.

§ 10

1. Rektor jest odpowiedzialny za zapewnienie w Uczelni adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.
2. Rektor, Prorektorzy, Dziekani, Kanclerz oraz pozostali kierownicy jednostek organizacyjnych nadzorują funkcjonowanie kontroli zarządczej w podległych jednostkach w ramach posiadanych kompetencji i ponoszą odpowiedzialność za:
 - 1) realizację celów strategicznych lub operacyjnych wynikających ze strategii Uczelni, planów działalności oraz przydzielonych do realizacji zadań,
 - 2) opracowanie, monitorowanie oraz doskonalenie systemu funkcjonowania kontroli zarządczej w podległych jednostkach.

§ 11

1. W imieniu Rektora koordynację samooceny kontroli zarządczej i związanej z tym sprawozdawczości sprawuje Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli.
2. Zadania Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli w zakresie kontroli zarządczej określa Rektor w Regulaminie organizacyjnym.
3. Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli zamieszcza na stronie internetowej niezbędne akty prawne i wytyczne związane z organizacją kontroli zarządczej w Uczelni.

§ 12

Prorektorzy, Dziekani, Kanclerz oraz pozostali kierownicy jednostek organizacyjnych są zobowiązani do:

- 1) zapoznania podległych pracowników z treścią niniejszego Zarządzenia oraz przestrzegania zasad kontroli zarządczej w nim określonych,
- 2) zapewnienia w podległych jednostkach skutecznego systemu kontroli zarządczej poprzez realizację ustalonych procedur, zasad etycznego postępowania, mechanizmów organizacyjnych oraz systemu zarządzania ryzykiem, z uwzględnieniem powszechnie przyjętych w jednostce sektora finansów publicznych standardów kontroli zarządczej oraz obowiązujących przepisów prawa,
- 3) przeprowadzenia oceny realizacji celów i zadań przy uwzględnieniu kryterium oszczędności, efektywności i skuteczności,
- 4) zidentyfikowania i oceny ryzyk związanych z ich obszarem działań,
- 5) podjęcia działań prowadzących do zminimalizowania, ograniczenia lub usunięcia ryzyka związanego z realizacją celów i zadań,
- 6) prowadzenia nadzoru nad wykonywaniem zadań w celu ich oszczędnej, efektywnej, terminowej, zgodnej z prawem i skutecznej realizacji,

- 7) regularnego przeglądu, aktualizacji, opracowania i upowszechniania kluczowych procedur organizacyjnych oraz finansowych,
- 8) monitorowania realizacji celów i zadań ujętych w strategii rozwoju Uczelni,
- 9) dokumentowania procesów związanych z funkcjonowaniem kontroli zarządczej w podległych jednostkach organizacyjnych.

§ 13

Do obowiązków wszystkich pracowników Uczelni należy aktywny udział w procesie związanym z kontrolą zarządczą, w tym samooceny – odpowiednio do zakresu swoich kompetencji określonych w Statucie, Regulaminie organizacyjnym Uczelni, opisach stanowisk pracy, udzielonych pełnomocnictwach i upoważnieniach oraz w niniejszym zarządzeniu.

§ 14

Rektor w drodze odrębnego zarządzenia określa zasady zarządzania ryzykiem w Uczelni.

§ 15

1. Dokumentację systemu kontroli zarządczej w Uczelni stanowią wewnętrzne akty prawne, w tym m.in. uchwały, zarządzenia, polecenia, regulaminy, instrukcje, dokumenty określające zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników oraz inne dokumenty wewnętrzne.
2. Za aktualność i kompletność dokumentacji, o której mowa w ust. 1, odpowiedzialność ponoszą kierownicy jednostek organizacyjnych Uczelni, a z tytułu sprawowanego nadzoru odpowiednio Rektor, Prorektorzy, Dziekani oraz Kanclerz.

§ 16

Integralną część niniejszego Zarządzenia stanowi Załącznik - Oświadczenie cząstkowe o stanie kontroli zarządczej.

§ 17

Tracą moc następujące Zarządzenia Rektora Politechniki Częstochowskiej:

- Zarządzenie nr 161/2011 z dnia 2.03.2011 roku w sprawie kontroli zarządczej w Politechnice Częstochowskiej,
- Zarządzenie nr 162/2011 z dnia 2.03.2011 roku w sprawie systemu oświadczeń o stanie kontroli zarządczej w Politechnice Częstochowskiej,
- Zarządzenie nr 168/2011 z dnia 24.03.2011 roku w sprawie zmiany Zarządzenia 161/2011 Rektora Politechniki Częstochowskiej z dnia 2.03.2011 roku w sprawie kontroli zarządczej w Politechnice Częstochowskiej.

§ 18

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wydania.

Rektor
Politechniki Częstochowskiej

Prof. dr hab. inż. Norbert Sczygiol

RADCA PRAWNY

Aneta Kępa

Dział II⁷⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

.....
.....

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

.....
.....

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III⁸⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

.....
.....

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w Dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie.

2. Pozostałe działania:

.....
.....

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis osoby składającej oświadczenie)

Objaśnienia do wypełnienia oświadczenia cząstkowego o stanie kontroli zarządczej

- 1) W Dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 2) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 3) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.
- 4) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 5) Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- 6) Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 7) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w Dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 8) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w Dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.